

4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2012. – 1328 с.

5. Синьов В.М., Медведєв В.С., Скоков С.І. «Професійне спілкування пенітенціарного персоналу»: Навчально-методичний посібник. – К., 2003. – с. 152

Шульга Ю.О., студентка магістратури
юридичного факультету Запорізького
національного університету

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЖІНОК В МУСУЛЬМАНСЬКИХ КРАЇНАХ

Боротьба за права жінок є актуальною проблемою впродовж останніх років. Одним із головних питань є гендерна рівність, яка проявляється не лише в визнанні жінок і чоловіків рівними на нормативному рівні, а в наявності реальних можливостей для реалізації своїх прав та свобод у суспільстві та державі.

Досліджуючи дане питання в мусульманських країнах можна відзначити відсутність не лише належних способів реалізації прав жінок, а й їх фіксацію. Істотним чинником який ускладнює це - є своєрідність релігійних норм, які діють на території цих країн. Через це більшість заборон для жінок мусульманок не мають документального вираження, а їх дотримання пов'язане лише з усталеними звичаями та традиціями, які базуються на різних психологічних та історичних передумовах.

Останнім часом у більшості мусульманських країн простежуються глобалізаційні процеси і це повинно посприяти поліпшенню положення жінок в їх суспільстві. В даній роботі ми проаналізуємо які зміни вже відбулися в цих країнах та які правові наслідки вони несуть, розкриємо ставлення цих змін з

боку мусульманських жінок, а також визначимо які заборони продовжують обмежувати їх права.

Серед новел у розвитку правового статусу жінок мусульманок є те, що у вересні 2011 року Король Саудівської Аравії дозволив жінкам голосувати на виборах і балотуватися на різні посади. Дане право вони зможуть реалізувати на виборах в цьому році. До цієї події Саудівська Аравія, відставала від решти країн світу в тому числі і від арабської частини, де жінки вже отримали право голосу. Останньою арабською країною, яка це зробила був Кувейт в 2006 році [2]. Повертаючись до Саудівської Аравії, з жовтня 2013 року жінкам і цій країні офіційно дозволено працювати адвокатами. У 2009 році жінки в Кувейті нарешті отримали право на особисту свободу, відтоді вони можуть отримувати паспорти і виїжджати за кордон без попередньої згоди своїх чоловіків. Також даним правом були наділені жінки в Йорданії в 2003 році.

Особливість одягу мусульманських жінок є їх специфічне вбрання – хіджаб. У деяких країнах його носіння є обов'язковим, наприклад у Саудівській Аравії, Ірані, Афганістані, Малайзії, Судані та Ємені [3]. Водночас у деяких країнах в яких хоч і проживає більшість мусульманського населення є заборони на носіння хіджаба в навчальних закладах та державних установах, такі обмеження є у Киргизії, Туркменії, Таджикистані, Казахстані, Азербайджані. В Єгипті у 2012 році вперше на екранах місцевого телебачення з'явилась телеведуча в хіджабі і через рік заборону на носіння їх в державних органах відмінила Туреччина.

Впродовж останніх років збільшується кількість жінок мусульманок, які навчаються та проживають у Європі і вони продовжують шанувати свої традиції навіть коли знаходяться далеко від дому. Прикладом цього є їх постійні протести з приводу відміни заборон на носіння хіджабу. На початку березня цього року Німеччина скасувала заборону шкільним учителям носити хіджаби, яка діяла з 2003 року, також відмінна цієї заборони відбулася в 2013 році у Іспанії. Але дані заборони проводжують діяти у Франції, Італії і з початку цього року в

Росії. Дискусії щодо заборони ведуться у Нідерландах, Австрії та Швейцарії.

В зазначених подіях значною мірою відображається еволюція психології жінок мусульманок. Європейські жінки, коли дивляться на мусульманок вважають, що носіння даного вбрання є обмеження їх прав і дискредитує їх як жінок. Критики наголошують на спробах ісламізації європейських країн, а мусульманки, в свою чергу, вбачають в цьому свою красу, захищеність та обов'язок перед Всевишнім. Але не всі мусульманки однаково ставляться до цього і основними причинами різного сприйняття є виховання, вплив інших культур, релігій, різні темпераменти жінок та їх соціальні і духовні потреби.

Узагальнюючи положення правового статусу мусульманських жінок, можна виокремити деякі обмеження, які продовжують діяти: 1) заборона на водіння автомобіля (Саудівська Аравія); 2) заборона на спадкування майна (Малі, Конго, Ліберія); 3) заборона передавати свою національність дітям (Ліван, Йорданія, Кувейт, Оман); 4) заборона на свідчення в суді (Ємен, Малі) [1]. Стосовно першої зазначеної заборони можна побачити певні психологічні стереотипи, тому що головними аргументами проти надання можливості жінкам керувати автомобілем є те, що вони почнуть частіше залишати будинки і забудуть про сімейні обов'язки. Звісно, головне призначення жінки за Кораном є оберіг сім'ї, але обмежень щодо водіння Коран не наводить, а також відсутній спеціальний закон, який би забороняв жінкам керувати автомобілем і тому їм просто не видають права.

Отже, підводячи підсумок слід зазначити, що мусульманські країни мають свої особливості і наші погляди на однакові події або речі є відмінними і це перш за все пов'язане, із релігійною своєрідністю діючих норм, які лежать в основі формування їх звичаїв, традицій та обмежень і які впливають на психологію мусульманських жінок.

Список використаних джерел

1. Полощанюк А. Пять самых абсурдных дискриминационных запретов для женщин в мире.

[Електронний ресурс]. / А. Полощанюк. – Режим доступу: <http://lady.tochka.net/ua/51397-pyat-samykh-absurdnykh-diskriminatsionnykh-zapretov-dlya-zhenshchin-v-mire/>

2. Тимоць І. Саудівські жінки отримали право голосу. [Електронний ресурс]. / І.Тимоць. – Режим доступу: <http://archive.wz.lviv.ua/articles/98551>

3. Хіджаб. [Електронний ресурс]. / Матеріал з вільної енциклопедії «Вікіпедія» – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D0%B1>

Юрченко-Шеховцова Т., старший психолог отделения психологического обеспечения отдела кадрового обеспечения Национальной академии внутренних дел

УСТОЙЧИВОСТЬ РАБОТНИКОВ ОВД К ЭКСТРЕМАЛЬНЫМ СИТУАЦИЯМ СЛУЖЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Известно, что деятельность сотрудников ОВД характеризуется такими ситуациями, которые отличаются наличием в них факторов, обладающих силой влияния на людей и их деятельность, именуемых экстремальными.

Экстремальными (от лат. *extremum* – предельный, крайний) называют ситуации, которые ставят перед человеком большие трудности, обязывают его к полному, предельному напряжению сил и возможностей, чтобы справиться с ними и решить стоящую задачу.

Результаты комплексных исследований психологов показали, что такие факторы, как ненормированный рабочий день, постоянный контакт с асоциальными элементами, необходимость полной отдачи психических и физических сил при пресечении преступлений снижают функциональные резервы организма, вплоть до их полного истощения. Это